

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617200048
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617200048.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky W. T. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. XXX/X, XXX XX B. C. - G., zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Medveckou, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, a otca W. C. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. A. XXX/X, P. Y. - T., Ž. L. Y., zastúpeného Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Trhová 992/1, Zvolen, IČO: 50 492 934, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **s a z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (matka maloletej) podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 03. 01. 2017 návrh na začatie konania na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému S. T., nar. XX. XX. XXXX, spísaný formou zápisnice na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, ktorým navrhla, aby súd vydal rozsudok, na základe ktorého bude maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a otec dieťaťa bude povinný prispievať na výživu maloletého sumou 100,- Eur mesačne a oprávnený stretávať sa s maloletým každú druhú sobotu v čase od 9.00 hod. do 16.00 hod.

2. Uznesením sp. zn. 9P/2/2017 zo dňa 02. 05. 2017 súd na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť odovzdať maloletého S. T., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti matky W. T. G., nar. XX. XX. XXXX. Súčasne upravil styk otca s maloletým tak, že otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej oprávnený stykať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň v čase od soboty od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a po ukončení styku ho odovzdá matke v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v určené dni a hodinu odovzdať maloletého otcovi. Proti predmetnému rozhodnutiu podal otec odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

3. V priebehu konania, dňa 17. 07. 2017, podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom v širšom rozsahu tak, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletým od 22. 07. od 16.00 hod. do 06. 08. do 18.00 hod., od 20. 08. od 18.00 hod. do 03. 09. do 18.00 hod., od 17. 09. od 18.00 hod. do 01. 10. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a po ukončení styku ho odovzdá matke v mieste bydliska matky. Súčasne navrhol, aby súd matke uložil povinnosť odovzdať platný cestovný pas maloletého dieťaťa. Svoj návrh odôvodnil tým, že súd vyššie uvedeným uznesením vymedzil rozsah styku s maloletým prakticky len na jeden deň raz za dva týždne, vrátane času stráveného cestovaním medzi jeho bydliskom a bydliskom matky. Takto určený čas realizácie styku považuje za nedostatočný, nekorešpondujúci s doterajším obvyklým rozsahom stretávania sa s maloletým. Z uvedených dôvodov podal voči uzneseniu odvolanie. Ďalej otec uviedol, že je obdobie leta a jemu nie je umožnené stretnúť sa s maloletým synom dlhšie ako dvakrát

do mesiaca na jeden deň. Má a vždy mal záujem o kontakt so synom, chce si s ním urobiť spoločný program - vziať ho na dovolenku do zahraničia k moru na dva týždne. Minulý rok maloletému pobyt pri mori veľmi prospel. Maloletý sa ho pýtal, či spolu vycestujú k moru aj tento rok. Otec predbežne urobil objednávku zájazdu do Turecka (stredisko Kemer) v období od 23. 07. do 01. 08. 2017. S matkou maloletého sa prostredníctvom elektronickej komunikácie pokúšal dohodnúť o styku s maloletým počas leta, ale matka sa nevyjadrila. O súčinnosť požiadal aj kolízneho opatrovníka s prosbou o vytvorenie podmienok na dlhší pobyt maloletého dieťaťa u otca. Okrem úpravy styku sa otec domáha aj odovzdania cestovného pasu maloletého, ktorý bude pri vycestovaní do zahraničia potrebný, nakoľko tento by mu matka dobrovoľne nevydala.

4. Dňa 18. 07. 2017 kolízny opatrovník doručil súdu vyjadrenie k podaniu otca zo dňa 28. 06. 2017, v ktorom uviedol, že medzi rodičmi maloletého dieťaťa je problematická komunikácia, na úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa nedokážu dohodnúť. Dňa 17. 07. 2017 bolo v rodine matky vykonané šetrenie, pri ktorom bola matka oboznámená s požiadavkou otca na rozšírenie styku s maloletým. K tomu sa matka vyjadrila tak, že nesúhlasí, aby bol maloletý u svojho otca nad rámec času vymedzeného neodkladným opatrením sp. zn. 9P/2/2017 zo dňa 02. 05. 2017. Záverom kolízny opatrovník dodal, že vzhľadom na nízky vek maloletého a medziobdobie (vypracovanie znaleckého posudku) dáva priestor na širší rozsah stretávania sa otca s maloletým. Ak bude styk otca rozšírený, je nevyhnutá spolupráca s detským psychológom, ktorý by dieťaťu pomohol zvládnuť priebeh styku s otcom. Ako prílohy predložil elektronicke žiadosť otca zo dňa 10. 07. 2017, záznam z osobného šetrenia zo dňa 17. 07. 2017 a elektronicke komunikácie zaslanú matkou dňa 17. 07. 2017.

5. § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)

Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. § 2 ods. 1 CMP

Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. § 325 ods. 1 CSP

Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. § 326 ods. 1 a 2 CSP

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. § 328 ods. 1 CSP

Ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. § 329 ods. 1 prvá veta CSP

Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. § 329 ods. 2 CSP

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. § 329 ods. 3 CSP

Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

14. § 331 ods. 1 CSP

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“)

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. § 28 ods. 2 ZR

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. § 36 ods. 1 ZR

Rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na jeho účel a podstatu je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Osvedčovanie znamená, že súd z obsahu návrhu a predložených listinných dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie.

19. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. zakotvuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Tento zákon neupravuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, a preto je potrebné pri rozhodnutí o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletým vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis).

20. Predmetom konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností. Na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, najmä preskúmaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a správy kolízneho opatrovníka, súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie, pretože nie je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov konania.

21. Zo spisového materiálu mal súd preukázané, že uznesením sp. zn. 9P/2/2017 zo dňa 02. 05. 2017 súd na návrh matky upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny kalendárny týždeň v čase od soboty od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. Rodičia maloletého nie sú manželia a od začiatku r. 2017 nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletý žije v spoločnej domácnosti s matkou v B. C. a otec maloletého žije v P. Y.. Obaja rodičia, aj keď spolu nežijú v spoločnej domácnosti, majú povinnosť rovnakou mierou vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Oproti tomu majú rodičia aj rovnaké právo stretávať sa s maloletým dieťaťom. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18. 07. 2017 vyplýva, že komunikácia medzi rodičmi je veľmi problematická. Rodičia sa nad rámec vyššie uvedeného rozhodnutia nedokážu o úprave styku otca s maloletým dieťaťom dohodnúť. Ich predstavy o realizácii styku otca s maloletým sú rozdielne. Rodičom bola odporučená možnosť riešiť styk s maloletým dieťaťom cestou mediácie. Otec maloletého túto ponuku prijal, matka ju pre ňu uvádzaný strach z otca odmietla. Súd uvádza, že maloleté dieťa má právo na zachovanie svojho vzťahu k obidvom rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec domáha rozšírenia rozsahu styku s maloletým synom počas letných mesiacov júl až september 2017. Tak ako minulý rok, aj teraz chce maloletého zobrať na letnú dovolenku do zahraničia k moru. Vzhľadom na predchádzajúci obvyklý rozsah stretávania sa s maloletým, považuje súdom vymedzený čas realizácie styku za nedostatočný. K požiadavke otca sa matka vyjadrila tak, že nesúhlasí, aby maloletý strávil u svojho otca čas nad rámec vymedzený neodkladným opatrením zo dňa 02. 05. 2017. Matka súčasne predložila elektronické e-mailové správy a sms správy, ktoré jej v mesiacoch február až júl 2017 zasielal otec maloletého. Z ich obsahu mal súd osvedčené, že otec maloletého sa na adresu matky pravidelne vyjadroval výrazne vulgárne až agresívne a dehonestujúco. Aj napriek tomu, že otec prejavuje záujem o širší styk s maloletým, než je v súčasnosti upravený neodkladným opatrením, súd má zato, že za daným okolností môže otec negatívne vplývať na vývoj maloletého práve pre výrazne zlý postoj k matke. Je všeobecne známe, že deti reagujú nielen na verbálne podnety, ale aj neverbálne a vnímajú atmosféru medzi rodičmi, najmä pri realizácii odovzdávania dieťaťa.

22. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje predovšetkým matka. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 9P/2/2017 zo dňa 02. 05. 2017 je dočasne zabezpečený pravidelný styk otca s maloletým dieťaťom a súd je toho názoru, že takáto úprava styku postačuje na to, aby vzťah otca s maloletým synom bol zachovaný a aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb, až kým súd nerozhodne vo veci samej. Vyhodnotením uvedených skutočností súd nemal osvedčené, že by nastali také skutočnosti, ktoré by v danom prípade odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia vo veci rozšírenia úpravy styku s maloletým počas nasledujúcich mesiacov, a preto súd v súlade s § 328 ods. 1 CSP návrh otca zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).